

Gazeta Gdańska

PRZEDPŁATA W POLSCE wynosi kwartalnie 7,50 mk. polskich z odnośnieniem do domu przez listowego. OGŁOSZENIA inserentów zamieszczonych w Polsce po 1,50 mk. polskich za jedno-lamowy wiersz petytowy.

WYCHODZI CODZIENNIE W POŁUDNIE z wyjątkiem niedziel i świąt katolickich. Kto chce zamieścić w niej ogłoszenie, nadać je winien najpóźniej dnia poprzedniego do godz. 1-szej w południe. Telefon 1781.

PRZEDPŁATA W WOLNYM GDANSKU wynosi kwartalnie 3,45 mk. niem., a 4,35 mk. niem. z odnośnieniem do domu. OGŁOSZENIA z obszaru Woln. Gdańska po 60 fen. niem. za jedno-lamowy wiersz petytowy.

Adres: „Gazeta Gdańska“ w Gdańsku—Danzig, Postschliessfach 188. — Redakcja i Ekspedycja: Grobla Przedmiejska (Vorstadt. Graben) 49.

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSZTUS!

Rok **XXL.**

Gdańsk na niedzielę, dnia 20-go czerwca 1920.

Nr. 140.

Anglia a jej stosunki do Polski.

Obecność Anglików na morzu Bałtyckim jest dawna, tak dawna, jak dawna jest żegluga bałtycka i jak dawne są związki Wielkiej Brytanii z półwyspem Jutlandzkim przez Anglików i Saksów, później przez Normanów podtrzymywane. Dowodem tego są najstarsze opisy żeglugi północnej Alfreda Wielkiego, podróże Othersa i Wulfstana.

Wielki przywilej w Gdańsku wydany jest na Tomasza Pullysona, aldermana londyńskiego. Wskazuje więc bezpośrednio na udział w handlu najpoważniejszych obywateli Londynu. Prócz Londynu wymienione są także Bristol, Lancaster, Barnstable, Lyme, Dartmouth, Plymouth, Bridgewater, Benton (może Preston), i Tostmor (może Townton). Kupcy więc tych miast zdawna mogą być zaangażowani w handlu wschodnim.

Mamy liczne i bardzo ciekawe świadectwa o tem, że kupcy gdańscy bezpośrednio prowadzili handel z Anglią. Tak znamy sprawę kupca gdańskiego Wawrzyńca Fentzla, który sprowadzał znaczną ilość srebra przetopionego, oraz sukna grubego, zwanego krakowskim.

Nie wchodzi w zakres pogadanki dzieje Eastland Company i dzieje składu w Elblągu, dzieje żeglugi narewskiej, która otwierała Anglikom bramy na rynek moskiewski.

W Gdańsku Anglia zamieniała swe towary, jak płótno cienkie na surowce i płody rolne z Polski i Rosji. Pośrednikami byli Gdańszczanie, którzy w ten sposób na obszarze gdańskim łączyli dwa narody o zupełnie obcej naturze. Zbliżały się tu dwa obce światy, dwa odmienne światopoglądy „narodu wyspiarzy“ z zimnym a wyrachowanym temperamentem, przydatnym do kalkulacji we wszystkich sprawach kupieckich — a narodu o szerokim rozmachu ducha ze swoją wrażliwością, ze swoim tkliwym przywiązaniem do religii i ziemi, pełnym fantazji, a i łatwo ulegającym złudzeniom, a jednak bitnym, pielęgnującym od kolebki swe tradycje rycerskie.

W bitwie pod Maciejowicami nastąpiła wprawdzie fatalna porażka, lecz wojsko polskie zyskało dobrą sławę. „Bataljony muszkieterskie“ Działczyków legły co do nogi, a linia ich różowych rabatów i żółtych naramienników na pozajowisku świadczyła, że nie ustąpili kroku — tak pisał jeden z historyków w „Dziejach Narodu Polskiego“. Bohaterskie walki husarii naszej okryły naród sławą wszechświatową. Dziś wojska polskie nad Dźwiną i Dnieprem staczają walki z licznymi armjami bolszewików.

Jest zajmującym szczegółem, że tę chwilę, gdy na dalekich rubieżach wschodu, gdzie dawniej stawały nasze słupy graniczne, nasz żołnierz stawia opór napływowi idei przewrotu, uznał

premjer angielski Lloyd George za stosowną, aby zasiąść do stołu konferencyjnego z wysłannikiem rabusiowskich sowietów rosyjskich p. Krainem, dla omówienia spraw gospodarczych... Jest dalszym objawem znamienym, że dzienniści niemieckie gdańskie pomówiły angielskie czynniki, działające na terenie Moskwy, o rozszerzanie świadomych fałszów o rzekomych sukcesach bolszewickich, a porażkach naszych. Te narady ostatecznie zostały zaniechane na prośbę rządu francuskiego. Trudno się oprzeć jednak wrażeń, że nawiązywanie związków gospodarczych z bolszewikami byłoby dla naszej armji niczem innym, jak uderzeniem sztyletu w plecy.

Wiemy dobrze, gdzie szukać naszych wrogów. Są to giełda, lord Cecil, i czynniki Ligi Narodów, które spiknęły się na intrygę przeciwpolską.

Te żywioły stale pracują na naszą szkodę. Górują prądy żydowskie. Jest to robota dla króla pruskiego.

Przez dwa lata nieomal przyglądała się koalicja jaknajspokojniej w świecie nasyłaniu masowemu broni, amunicji, instruktorów z Niemiec na front bolszewicki. Dziś tej roboty zeszedł krwawy płon. Niemcy z całą czelnością w Gdańsku wypowiadają swe zdanie o uderzeniu na Polaków. Dokładniejsze zbadanie gdańskich stosunków wykazałoby tę robotę tajną, która sięga tak terenów polskich, jak terenów plebiscytowych.

W oświeceniach codziennie występujących wrogo przeciw Polakom Niemców gdańskich i wobec tak wyraźnych wyrazów złowrogości ku nam usposobienia ludności gdańskiej, niewytłomaczoną się wydaje obojętność władz okupacyjnych Anglii, dla naszych spraw politycznych nie okazywanie żadnego zainteresowania.

Na Sejmie Wielkim stawał poseł angielski w rzędzie z posłami państw nam wrogich, by przyłączyć się do protestów zanoszonych przed Sejm przez dyssydentów polskich przeciwko rzekomemu uciskowi religijnemu, choć ta cała sprawa była tylko płaszczykiem dla zamiarów zaborczych, które wówczas nabierały coraz wyraźniejszej formy, a podpisów pod protest zebrano w całej Polsce 233!

Anglia w imię zagrożonej cywilizacji chwyciła za oręż. Nie wahała się rzucić na szalę wypadków swej mocy w obronie swego małego kraju — a z całą energją prowadziła wojnę aż do ostatecznego zwycięstwa.

Przy ocenie spraw naszych i dzisiaj zajmuje stanowisko ostrożne i wyczekujące. Jeżeli dla chwycenia za broń decydowały dla rządu angielskiego pobudki szlachetne, ujęcie się za obcą krzywdą, to w tem odezwaniu się uczuć humanitarnych należy odszukać ten wątek ideowy, który jest odpowiedzialnikiem naszej ideologii.

Dr. Mieczysław Jankowiak.

Przed rozstrzygnięciem w sprawie Śląska Cieszyńskiego.

Sprawa Śląska Cieszyńskiego, której przebieg groził nam kilkakrotnie wojną z Czechami, przeszła w stan ostatni, który prawdopodobnie zakończy się pokojowo i zgodnie dla obu stron. Jak wiadomo, Czesi opierali swe żądania co do Cieszyńskiego na podstawie praw historycznych i konieczności gospodarczych, kiedy Polska wysuwała zasadę narodowościową, twierdząc, że lud Śląska Cieszyńskiego, w znacznej części polski, pragnie przyłączenia do Polski i opierając się na tem, domagaliśmy się plebiscytu. Gdy plebiscyt został ogłoszony, stał się Śląsk Cieszyński widownią walk ludności cywilnej i bojówek czeskich, zorganizowanych z żołnierzami czeskimi w przebraniu cywilnym.

Nastąpiły sławne na świat cały rugi czeskie, które zakończyły się wyrzuceniem tysięcy rodzin polskich, przeważnie górniczych, z ich dawnych siedzib. Nie było niemal dnia, by w Cieszyńskim krew się nie lała, a wzburzenie umysłów stało się tak silne, iż o plebiscycie w tych warunkach nie było mowy. Polska nie mogła zgodzić się na przeprowadzenie plebiscytu w czasie obecnym, Czesi zaś, pragnąc przynajmniej zachować pozory słuszności swej sprawy, domagali się natychmiastowego przeprowadzenia głosowania. Ostatecznie jednakże i państwa zachodnie zrozumiały, iż o plebiscycie w warunkach obecnych mowy być nie może, i że plebiscyt ten nawet w razie jego przeprowadzenia nie byłby w danym wypadku uznany przez Polskę lub Czechy. To też porzucono myśl głosowania ludowego, a zaczęto się rozglądać za innym wyjściem z trudnego położenia.

Nowe postanowienie w tym kierunku przyspieszyło ustąpienie cieszyńskiej misji koalicyjnej, która w całości złożyła swe mandaty, tak, że ostatecznie zwrócono się urzędowo do króla belgijskiego z prośbą o rozstrzygnięcie sprawy przynależności Śląska Cieszyńskiego.

Jak donoszą ostatnie wiadomości, król belgijski zgodził się na przyjęcie zaszczytnego ale i niezmiernie trudnego obowiązku sędziego w sprawie Cieszyńskiego. Ponieważ zaś obie interesowane strony oświadczyły gotowość uznania jego wyroku, jest nadzieja, że sprawa Śląska Cieszyńskiego będzie załatwiona pokojowo.

Z obszarów plebiscytowych.

Odnaczenie b. burmistrza Olsztyna.

PAT. Z Piławy (Pillau) donoszą: Były burmistrz olsztyński dr. Zuilch, usunięty z Olsztyna i obszaru plebiscytowego przez komisję międzysojuszniczą za znieważenie godła polskiego mianowany został przez rząd niemiecki dyrekto-

BYŁO

w Polsce głucho, smutno, mroźno. — każdy oddech ewobodny tłumił kat nasz i dzieci naszych dręczył. Kark w jarzynie, bezwładna dłoń i rda na mieczach.

1522

BĘDZIE

Polska na wróć Belgii jednym kwitnącym ogrodem jedną siecią kanałów, dróg bitych i żelaznych, jednym lasem dymiących kominów, Ojczyzną bogatych i zadowolonych obywateli.

JEST

w Polsce dzisiaj słonecznie, radośnie i jasno. Wolne ręce rwą się do pracy. A ziemia z kajdanów rosku ta czeka, by ją obsiać, by na niej budować

Jeżeli każdy Polak i każda Polka wszystkie ruchome kapitały umieści

Pożyczycie w Odrodzenia Polski!

rem komunikacji morskiej przeznaczonej do przewozu uprawnionych do plebiscytu Niemców z Niemiec do Prus Wschodnich.

Rozwiązanie Kriegervereinów.

PAT. Z Klajpedy donoszą: Jenerał Odry rozwiązał wszystkie niemieckie Kriegervereiny na całym terytorjum Klajpedy.

Sąd koalicyjny w Opolu.

Bytom, 16. VI. PAT. Dnia 15 bm. rozpoczął w Opolu swoje urządowanie nadzwyczajny sąd koalicyjny. Pierwszą rozpatrywaną sprawą było znieważenie godła polskiego na konsulacie polskim w Opolu przez Niemców i wykroczenia przeciw wojskom francuskim przy tymże konsultacji. Sąd skazał jednego z oskarżonych na 15. a drugiego na 10 dni więzienia. W tym samym dniu skazał nadzwyczajny sąd koalicyjny 2 innych Niemców na kary pieniężne za prowokowanie żołnierzy francuskich.

Przegląd polityczny

Dziennik francuski o Cieszynie.

Paryż, 15. VI. PAT. Agencja Havasa. „Journal des Debats” ogłasza obszerny artykuł, poświęcony kwestii cieszyńskiej. Dziennik oświadcza, że nie jest rzeczą Francuza wypowiadać poglądy, którejkolwiek ze stron zainteresowanych w tej przekłetej sprawie, która może wywołać groźbę dla pokoju europejskiego. Krótkowzroczność sojuszników zastrzyła jedynie sytuację. Pismo wyraża zadowolenie z deklaracji ministra Patka, stwierdzając, że sprawa jest obecnie jasno postawiona. Ministrowie Patek i Benesz wrócą do swych krajów celem spowodowania decyzji. W sprawie cieszyńskiej leży kwestja pokoju europejskiego i sprawa zaopatrzenia Europy środkowej w węgiel.

Wrażenie listu Lenina w Anglii.

Angielski minister wojny Churchill ogłasza w „Evenings News” artykuł, w którym odpowiada na list Lenina, wystosowany do robotników angielskich. Lord Churchill oświadcza, że dyktatura bolszewicka otwarła wreszcie oczy na to, co się dzieje w Rosji nawet tym ludziom, którzy mają co do tego pewne złudzenia. Lenin zniszczył republikę rosyjską, rozwiązał parlament, pozabawił kraj zwycięstwa i pokoju oraz wolności, przyprowadził Rosję o głód, wyludnił miasta i zrujnował przemysł i rolnictwo w Rosji. Jeden z dzienników francuskich donosi, że list Lenina wywołał w angielskich kołach robotniczych jak najgorsze wrażenie.

Niemcy nie grożą Polsce.

„Deutsche Allg. Ztg.” odpowiada na wstępny artykuł paryskiego „Tempsa”, który stwierdził, że walki między Rosją a Polską są wyrafinowanym manewrem niemieckiej polityki. Ataki bolszewickie są tylko częścią planu rewansu pruskiego sztabu jeneralnego wobec Francji i Polski.

„Deutsche Allg. Ztg.” uważa te podejrzenia za niesłuszne i oświadcza, że Polska jest zagrożona obecnie tylko od strony sowietów rosyjskich.

O amunicję dla Polski.

Londyn, 16. VI. PAT. Jeden z posłów zainicjował na ostatnim posiedzeniu Izby gmin rząd, czy prawdą jest, że angielskie fabryki broni wysłały do Polski swych przedstawicieli celem otwarcia tam fabryk amunicji. Odpowiedź rządu stwierdza, że rzeczony firmy wysłały do Polski istotnie swych przedstawicieli, o zamiarach ich jednak rząd nie wie.

W sprawie rozbrojenia Niemiec.

Omawiając odpowiedź Lloyd Georgea na interpelację w sprawie rozbrojenia Niemiec, pisze paryski „Le Temps”, że Francja ma zupełną słuszość, domagając się zupełnego rozbrojenia Niemiec zgodnie z traktatem wersalskim. Od tej kwestji zależy przyszłość traktatu. Jesteśmy szczęśliwi, pisze „Temps”, że naród i rząd angielski zgadzają się z Francją co do tego punktu.

Z drugiej strony „Berliner Tageblatt” zaznacza, że Niemcy wysłały do Paryża notę, w której proszą o przedłużenie terminu zatrzymania 200 000 armji do 10-go października. Nota ta, pisze „Temps”, najlepiej charakteryzuje politykę niemiecką.

O opuszczeniu Albanji.

Paryż, 16. VI. PAT. Havas. „Journal des Debats” dowiadyuje się z Rzymu, że socjaliści włoscy domagają się zupełnego opuszczenia Albanji przez wojska włoskie.

O śmierci Kołczaka.

Paryż, 16. VI. PAT. Jenerał Janin, główny dowódca wojsk sprzymierzonych na Syberji, przybył ze swoim sztabem do Marsylii. Zapytywany w sprawie okoliczności, jakie spowodowały upadek i śmierć Kołczaka oświadczył jenerał Janin, że Kołczak nie mógł się już posuwać dalej, że nie można mu było udzielić też żadnej pomocy. Ze wszystkich stron był otoczony przez bolszewików.

Nowe typy pożyczek państwowych.

PAT. „Petit Parisien” notuje pogłoskę, że sfery finansowe francuskie i rząd francuski zajęte są obecnie wypracowaniem różnych typów pożyczek państwowych, a mianowicie pożyczki 3-procentowej, wolnej od wszelkich podatków obecnych i przyszłych, a między innymi i od podatku dochodowego. Inny typ pożyczki stałby się typem pożyczki premijowej, której ciągłemu odbywaniu się co tydzień.

I w Stanach Zjednoczonych brak cukru.

Agencja Havasa donosi z Waszyngtonu: Rząd amerykański zamierza wydać zakaz wywozu cukru, aby zapobiedz grożącemu w Stanach Zjednoczonych głodowi cukrowemu.

Ciągle jeszcze Krasin.

PAT. Wedle doniesienia „Journal des Debats” stały komitet ekonomiczny najwyższej rady Ententy nie ustalił dotąd terminu spotkania z Krasinem. Również na ostatniej konferencji Lloyd George'a z Krasinem nie powzięto żadnej decyzji.

Zbrojna interwencja przeciw bolszewikom?

PAT. Z Londynu donoszą pod datą 16 bm.: Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady Ligi Narodów, na którym zastanawiano się nad sprawą ewentualnej zbrojnej interwencji z powodu napadu bolszewickiego na Persję.

Straty Francji w wojnie światowej.

PAT. Paryski „Matin” ogłasza urzędową statystykę ministerstwa wojny, z której wynika, że Francja straciła w czasie wielkiej wojny 1,362,872 ludzi w zabitych, w tem 361,854 przez padłych bez śladu.

(Jak wiadomo, straty wszystkich państw, które prowadziły wojnę, dochodzą do 8 milionów ludzi. Straszna ta cyfra świadczy o okropnych skutkach wojny, która oby w dziejach ludzkości więcej się nie powtórzyła. Do tego zmierza właśnie działalność Ligi Narodów. Przyp. Red.)

Sprawy polskie.

Przesilenie trwa w dalszym ciągu.

PAT. „Kurjer Warszawski” z 16 bm. donosi: Jak dotąd Skulski nie przystąpił jeszcze do pertraktacji ze stronnictwami. Wstępem do tych konferencji będzie konferencja z prezydium klubu Narodowego Związku Robotniczego.

Pochwała bytomskiego pułku.

Polska Agencja Telegraficzna (PAT.) donosi z Bytomia pod datą 16 bm.:

Polskie pisma górnośląskie donoszą o udziale pułku bytomskiego w ostatnich walkach na froncie bolszewickim. Pułk ten otrzymał rozkaz przełamania frontu bolszewickiego i wywiązał się świetnie z tego zadania. Brawurowym atakiem przełamał on linię nieprzyjacielską, zdobywając liczne karabiny maszynowe i wielkie zapasy materiału wojennego.

Dowództwo brygady wyraziło z tego powodu pułkowi bytomskiemu pochwałę, podkreślając przedewszystkiem waleczność trzeciego bataljonu.

Dowództwo pułku bytomskiego ogłasza w tej sprawie w pismach polskich górnośląskich następujący komunikat: Z rozkazu Naczelnego Dowództwa został wysłany bytomski pułk strzelców na obronę Rzeczypospolitej, zagrożonej przez hordy bolszewickie. Z ochotą poświęcił pułk swoje siły, by krwią przelaną zapewnić Rzeczypospolitej granice i dowieść przed światem, że już teraz Ślązacy gotowi są umrzeć za Polskę. Bohaterskim atakiem przerwał on front nieprzyjacielski i przepędził bandy bolszewickie. Zwycięstwo zostało jednak okupione krwią. Poległo kilkunastu śląskich bohaterów, którzy dowiedli swoim męstwem, że węzły łączące Górny Śląsk z Polską są silniejsze od śmierci. Cześć tym, których męstwo było przykładem dla ich braci w szeregach i w domu.

Polacy w Westfalji i Nadrenji głosują na polskich kandydatów.

PAT. Wychodzący polscy w Westfalji i Nadrenji dali przy ostatnich wyborach do parlamentu niemieckiego dowód żywotności, oddając swoje głosy na polskich kandydatów. Wynik głosowania w czterech okręgach jest następujący: W Monasterskim padło głosów polskich 15,362, w Arnsherskim 28,586, w Düsseldorfskim 6045, w Krefeldzkim 10,695. Nie przeprowadzono wprawdzie żadnego kandydata polskiego, ale na to nie liczono bynajmniej, miano tylko na uwadze obliczenie głosów polskich, potrzebne do pracy organizacyjnej i obliczenie szans przy wyborach komunalnych i robotniczych.

Wiadomości potoczne

KALENDARZ na niedzielę, dnia 20 czerwca:

Juljanny panny.

Słońca wschód o g. 3 39, zach. o g. 8 24.

Księżycy wsch. o g. 8 47, zach. o g. 10 38.

— Szanownej Publiczności Gdańska i okolicy przypominamy zabawę Sokołów, która odbędzie się jutro, w niedzielę, dnia 20 bm. w ogrodzie pani Steppuhn w Sidlicach. Program jest tak obfity i urozmaicony, że każdy niewątpliwie się zabawi. Spodziewać się zatem należy, że każdy z Rodaków podaży w niedzielę do Sidlic i spełni zarazem tem samym ten miły obowiązek poparcia bratniej drużyny Sokolej.

— Karty na chleb i mąkę wydane zostaną tym razem za oddaniem głównej marki nr. 182.

— Zwracamy uwagę na ogłoszenie urzędu dla środków oyalowych (Brennstoffamt) dotyczącej zmiany w zaopatrywaniu w opał dla całego Wolnego Miasta Gdańska. Ze względu na ważność rozporządzenia zaleca się zwrócić baczną uwagę na poszczególne ogłoszenia, które umieszczone są w dzisiejszym numerze i znajdować się będą także w numerze jutrzejszym.

— W dzisiejszym numerze gazety podana jest żywność, która wydana zostanie w sobotę i na początku przyszłego tygodnia.

— Jak się dowiadujemy z dobrze poinformowanej strony, toczyły się układy między zastępcami Gdańska a ministerjum państwa niemieckiego (Reichswirtschaftsministerium) celem zabezpieczenia dostawy obuwia dla ludności gdańskiej. Przy układach tych obstawał rząd berliński za tem, że może dostarczyć tylko pewną ilość obuwia dla Wolnego Miasta. O większych dostawach mowy być nie może. Wobec tego liczyć się trzeba będzie w przyszłości z możliwością zaprowadzenia na nowo kartek czyli t. zw. Bezugsscheine na obuwie.

Wiadomości telegraficzne

Komunikat Sztabu Jeneralnego Wojsk Polskich.

Warszawa, 17. VI. PAT. Na froncie północnym między jeziorem Szado a jeziorem Jelnią oddziały nasze po zaciętych walkach posunęły się naprzód, zajmując miejscowości Szadje, Murawiszczynę i Okuniewo. W rejonie jeziora Moszuszol odparto atak bolszewicki na południe i na zachód od Czarnobyli. Na linii rzeki Uszy trwają zacięte walki. Oddziały nasze wyparły nieprzyjaciela za rzekę Wereśnię. Zawdzięczając planowemu manewrowi naszej piechoty i jazdy otoczyły one i rozbiły w rejonie Radomyśla jedną z dywizji konnej armji Gudiennego. Zdobyć nasza wynosi 800 jeńców, 2 armaty i 600 wozów taboru. — Szef oddziału operacyjnego naczelnego dowództwa Stachiewicz, pułkownik sztabu jeneralnego.

Zebrania Towarzystw

odbędzie się:

w Gdańsku: Zebranie mężów zaufania i zarządów Zjed. Zaw. Polskiego i N. Z. R. w niedzielę, 20 bm. o godz. 4 przed poł. w lokalu p. Kubickiego, am Brausenden Wasser 5.

w Gdańsku: Nadzwyczajne zebranie Tow. „Jedność” w poniedziałek, 21 bm., o godz. 7 wiecz. w Ochronce przy Poggenpuhl 11. Porządek dzienny jest następujący: 1. Wybór zastępcy prezesa; 2. Sprawa zabawy; 3. Kasa pogrzebowa.

w Oliwie: Zjedn. Zawod. Polsk. w sobotę, 19 bm. o godz. 8 wiecz. na sali p. Drzewickiego. w Oliwie: w niedzielę, 20 bm. zaraz po naboż. w Refektarzu zebranie Tow. Lud. „Jedność”.

Nakład i druk „Gazety Gdańskiej” Tow. Akc. w Gdańsku pod kierownictwem Jana Kwiatkowskiego w Gdańsku. Za redakcję odpowiada Henryk Wieczorkiewicz w Gdańsku.

Bekanntmachung

über die Versorgung der Schifffahrt

mit Bunkerkohlen

im Gebiete der Freien Stadt Danzig.

Auf Grund der Verordnung vom 9. April 1920 über die Errichtung eines Leucht- und Brennstoffversorgungsverbandes Danzig, sowie auf Grund der §§ 1, 2 und 6 der deutschen Bundesratsverordnung über Regelung des Verkehrs mit Kohlen vom 24. Februar 1917 (Reichsgesetzblatt 167) und der §§ 1 und 7 der Bekanntmachung über die Bestellung eines Reichskommissars für die Kohlenverteilung im Deutschen Reiche vom 28. Februar 1917 (Reichsgesetzblatt 193) der Verordnung über Auskunftspflicht vom 12. Juni 1917 (Reichsgesetzblatt 105) sowie der §§ 12, 13, 14 und 17 der Bundesratsverordnung vom 25. September und 4. November 1915 über Errichtung von Preisprüfungsstellen, sowie der späteren Abänderungen und der Versorgungsregelung (Reichsgesetzblatt 607 ff und 728 ff) wird bestimmt:

§ 1.

Bunkerkohle darf im Gebiete der Freien Stadt Danzig nur auf Grund von Bezugsscheinen des Leucht- und Brennstoffamtes als Organ des Leucht- und Brennstoffversorgungsverbandes der Freien Stadt Danzig geliefert werden. Die Ausfertigung für Bezugsscheine erfolgt für Schiffe in jedem einzelnen Bedarfsfalle, für Fluss- und Bugsierdampfer, soweit sie im Gebiete der Freien Stadt Danzig beheimatet sind.

Adres telegraficzny „Polkobank“.

Telefon nr. 1600.

Polski Bank Komisyjny

Tow. Akc.

Oddział Gdański.

Langgasse 37¹

Centrala: Poznań, ul Gwarna 19.

Oddziały: Warszawa, Widok 14.

Łódź, Przejazd 40.

ODDZIAŁ: kolonialno spożywczy,
chemiczne drogerijny
żelaza i materiałów budowlanych,
inżyniersko techniczny
włóknisty
ziemiopłodów i słomy.

IMPORT I EKSPORT towarów kolonialnych i spożywczych.

POŚREDNICTWO w zakupie i sprzedaży posiadłości gospo-
darskich, terenów, domów, fabryk itd.

ZAKUP I SPRZEDAŻ not polskich.

PRZYJMUJE subskrypcję na Państwową Pożyczkę Polską.

1360

Gatry, Piły, Maszyny stolarskie

oraz całkowite urządzenia TARTAKU i STOLARNI

POSZUKUJE

POLSKA BUDOWLANA SPÓŁKA AKCYJNA.

Oferty pod adresem: WARSZAWA, ulica NOWY ŚWIAT nr. 38.
POLSKA BUDOWLANA SPÓŁKA AKCYJNA. 1523

W nocy z 15 na 16 czer-
wca rb. skradzione mi-
ni laski jasno kasztanowego,
3-letniego walecha, wielkość
1.40—1.75, z małą gwiazdą.
Za odzyskanie tegoż wyzna-
zam 1000 mk. nagrody.
ANTONI OHL, ROZEMBERK
(Rosenberg b. Langenau
Kr. Danz. Höhe). 1544

1540 Ogłoszenie.

Dla powracających Polaków
z Ameryki 400 mg najlep-
szej podolskiej ziemi we-
schodniej Małopolsce, na-
tające się do utworzenia
kolonii polskiej, na parce-
lacje, folwark bez budynków
ale bliskość i łatwość naby-
cia materiałów budowa-
nych, 10 kl. od stacji, 7 kl.
od kościoła polskiego. Wia-
domość: Brykczynski, Stanisła-
wów, Lipowa 100. Małopolska.

Polskie lekcje

Polka udziela
nauki

Języka polskiego.
Zgłosz. II Tama nr. 12.
II piętro. 1543

Mam do oddania

30 000 klg.

Łuszczy Cosis.

(consistens fett)
exclusiv po bardzo przy-
stępnej cenie. 1553

R. Barcikowski, Tow. Akc.
GDAŃSK, Heumarkt 5

„ATELIER nad MORZEM“

Mój dobrze zaprowadzony skład fotograficzny w Pucku
natychmiast do sprzedania. Nadzwyczaj korzystne położenie,
bez konkurencji, powiększenia w domu. Cena 85 000 mk.
w polskiej walucie za gotówkę. W razie jeżeli nabywca nie
będzie fachowcem gotów jestem obniżyć cenę o z wszelkimi
pracami wchodzącymi w zakres branży. Piśmienne zgłoszenia
przyjmuje.

Thurau, fotograf, Puck (Pomorze.)

N. Kalinowski i Sp.

Przedsiębiorstwo budowlane

GDAŃSK, Poggenpfaß nr. 36.

Poleca się do wszelkich nowych robót, jako też
przebudowania, reparaacji, prac betonowych,
żelbetonowych i ziemnych 1509

Koszorysy bezpłatnie.

Bank Ludowy

Tow. z niogr. p.

w Gdańsku, Jopengasse nr. 47.

TELEFON 1936.

Pocztą konto czekowe 943.

Przyjmuje kapitały wszelkiej wysokości na de-
godnych warunkach i udziela pożyczki na hipo-
teki i weksle. Otwieramy konta czekowe rachun-
ki bieżące i skutecznym wpłaty zamiejscowe.
Pośredniczymy w zakupie i sprzedaży papierów
wartościowych. Inkasujemy weksle i czek. Za-
mieniamy kupony i pieniądze zagraniczne. Adres: BANK LUDOWY, GDAŃSK.

Bank Kaszubski w Wejherowie

Przyjmujemy oszczędności i udzielamy po-
życzek. Regulujemy hipoteki. Otwieramy
rachunki bieżące i skutecznie wpłaty
zamiejscowe. Pośredniczymy w zakupie
i sprzedaży papierów wartościowych (fand-
bryfów). Inkasujemy weksle i czek. Za-
mieniamy kupony i pieniądze zagraniczne.
Adres: Bank Kaszubski E. G. m. u. H., Wejherowo.
Tel. 1229. Poczta konto czek. w Gdańsku 4482

Bank Kupiectwa Polskiego

Oddział Gdański

OTWARCIE

dnia 21 czerwca 1920 r. we własnym domu ulica Grosse Wollwebergasse 31.

Adres telegr.: „Bankupol“.
Telefon 967.

Pocztowe konto czekowe Gdańsk 7802,
Żyrckonto w Banku Rzeszy.

Centrala: WARSZAWA.

Oddziały: Borysław, Dębice, Gorlice, Jarosław, Kraków, Lublin, Lwów, Łódź,
Nowy Sącz, Przemyśl, Sambór, Sanok, Siedlce, Stanisławów.

Wykonuje wszelkie czynności wchodzące w zakres banku.

Kapitał akcyjny 100 000 000 marek.

Niemcy o Polsce.

Rzadko napotykamy w prasie niemieckiej zajmującej się kwestją polską na głosy rozsądne, nie przepełnione jadem fanatycznej ku nam nienawiści oraz chęcią podjudzania opinii publicznej przeciwko organizującemu się i pomyślnie rozwijającemu się państwu polskiemu. Codziennym pokarmem duchowym, jakim gazety niemieckie karmią swych czytelników, to fałszywe, oszczerstwa i hjobowe wiadomości o naszych niepowodzeniach.

Czuć się w obowiązku wszechstronnie informować czytelników o tem, co mówią o nas i o państwie polskiem obcy, powtarzamy poniżej za „Gazetą Ludową” niektóre wywody Niemca, Dr. rer. pol., Dr. phil. nat. Büschel z Bonn, zawarte w porannym wydaniu „Kölner Tageblatt” z dnia 30 maja.

Polska, która powstała dzięki katastrofie trzech państw zaborczych, od samego początku walczyć musiała z niesłychanymi trudnościami; podczas wojny europejskiej wyssana została przez wszystkie państwa wojujące. Nie było finansów ani administracji, ani wojska, zato potężny nieprzyjaciel na wschodzie oraz zupełnie zniszczona gospodarka; fabryki doszczętnie wypróznione, bez surowca, szczególnie po większych miastach liczone szeregi bezrobotnych, bolszewizm nietylko na granicach, lecz również wewnątrz kraju silnie propagowany przez żywoły niepolityczne. Tak na ogół przedstawia się położenie, które było daleko beznadziejniejsze, aniżeli sytuacja Niemiec w listopadzie 1919 r.

Mimo wszystko panuje spokój i porządek, a państwo polskie na silniejszych stoi podstawach aniżeli niemieckie. Polska stworzyła silną armię i pobiła wojska bolszewickie, czego dokonali nie zdolali carscy generałowie mimo usilnej pomocy ze strony ententy.

Państwo polskie jest zorganizowane, mimo, że był ogromny brak wyszkolonych urzędników, ponieważ Prusy i Rosja Polaków trzymali zdaleka od administracji. Wydano konstytucję oraz ustawy z dziedziny socjalnej na najliberalniejszej a także mniejszości narodowe uwzględniającej ich podstawie. W Polsce, jak i w innych państwach słowiańskich uchwalono podział wielkiej posiadłości. To, co dotychczas stworzyło, świadczy o wybitnych zdolnościach kierujących mężów oraz o dobrych państwowo-obywatelskich zaletach narodu polskiego.

Jaką więc jest przyszłość Polski? Istnienie jej jako państwo jest niewątpliwie zapewnione, a granice z r. 1772 mniej więcej odzyska. Tem samym Polska obejmować będzie przestrzeń 600,000—700,000 kilometrów kwadratowych i będzie — obok Rosji największym państwem Europy. Przy właściwym Polse silnym wzroście ludności Polska mniej więcej w 25 latach przeżyje pod względem zaludnienia prócz Rosji wszystkie państwa europejskie, a więc również Niemcy, Francję i Anglię. Tem samym Polska stanie się czynnikiem politycznym pierwszej klasy, tem więcej, że Rosja nigdy nie zdoła wyliczyć się z ran, które zadał jej bolszewizm. Popularność Rosji jest zniszczona i może na nowo powstać tylko dzięki obcej inteligencji i olbrzymiemu obcemu kapitałowi. Polska będzie najpożytejszym państwem na wschodzie, tak jak już raz w wieku XVII. Bardzo słabe państwa ościenne, mianowicie Litwa, nie wchodzi obok Polski w rachubę. Polityka niemiecka powinna się z tem liczyć na każdym kroku.

Pod względem gospodarczym Polska odegra wybitną rolę jako kraj agrarny, przemysłowy i tranzytowy.

W samodzielnej Polsce rolnictwo przejdzie przy wzrastającej liczbie ludności i po podziale wielkiej własności ziemskiej z gospodarki eksportowej do intensywniej, co wymagać będzie wielkich nawozów sztucznych oraz maszyn. Otwiera się zatem dla przemysłu niemieckiego wielkie pole zbytu. W Kongresówce odpowiada przeciętna wydajność hektara wydajności jego w Niemczech z 1870 roku. Przy wzmózionej intensywności i rozdrobnieniu warsztatów pracy Niemcy wchodzić będą w rachubę jako odbiorca nadmiaru polskich produktów rolnych. Wydajność da się śmiało podwoić, gdyż rozległe przestrzenie będzie można oddać świeżo pod uprawę.

W bogactwa mineralne jest Polska bogato zaopatrzona. W Zagłębiu Dąbrowskiem znajduje się 6 miliardów ton węgla. W północnej części tego obwodu są pokłady węgla brunatnego a oprócz tego 600 milionów ton dobrego kruszcu żelaznego. Ołów, cynę, siarkę i sól znajdujemy tam w wielkich częściowo głębokich masach, tak, iż dane są wszelkie warunki dla wielkiego przemysłu hutniczego i chemicznego oraz dla silnego eksportu. Ponadto kraj ten nie jest dostatecznie wykorzystany pod względem geologicznym.

Do ziemi Ojczystej.

Ziemio ty nasza, biedna ziemia szara,
Dla innych brzydka, a dla nas tak droga!
Wróg nam cię wyrwać od wieków się stara,
Choć tyś od wieków nam dana od Boga!

Ziemio ty nasza! w tobie ojców kości,
Krew w tobie żyje, co za cię spłynęła,
Z Ciebie niech bije wciąż źródło miłości
I chęć się rodzi do Bożego dzieła.

O, ziemia nasza, niechaj twoje syny
W twej krwi i kościach mają posiew błogi
Na pracę twardą i na wzniosłe czyny!
Niech z obowiązku już nie zblądzą drogi...

W pomyślniej doli, czy w trudnej potrzebie
Niech będą wierni, póki ciebie starczy!
Bo biada temu, co na twym wzrósł chlebie,
A gardzi tobą, lub tobą frymarczy!

O ziemio, ziemio! wspólny ty nasz grobie,
Wspólna mogiło! żywe pokolenia
Niech mają twierdzą niepożyta w tobie,
I w tobie siłę swojego ramienia.

Silę miłości, nadziei i wiary
Wzmagaj tej, ziemio, rodzicielskim tchnieniem,
By czyny rosły w szlachetne zamiary!
Tak bądź narodu ciąglem odrodzeniem!

Aleksander Piniński.

Powszechny obowiązek szkolny do 14 roku jest ustawowo zaprowadzony.

Rozwój nastąpi — a niemiecki polityk, kupiec i przemysłowiec musi się z tem liczyć. Trzeba porzucić wszelkie hakatystyczne wspomnienia i stanąć na gruncie rzeczywistości. Są również w Polsce, tak jak i u nas szowiniści. Piszący te słowa miał sposobność stwierdzić, że kierujący mężowie w Polsce realistycznie oceniają stosunek do nas (Niemiec).

Tak pisze o nas i o przyszłości państwa polskiego Niemiec, którego wywody polecamy szczególnej uwadze tak czytelników naszych, jak i niemieckiej prasy hakatystycznej.

„Głos Polski”.

Rozmaitości

Kursa dewiz. Berlin, dnia 16 czerwca 1920. (Liczby w nawiasach oznaczają kurs z dnia poprzedniego). Marka polska 17. VI. — 22 trzy ósme do 23. Wyplata na Warszawę 17. VI. — 22—22½. Amsterdam—Rotterdam: pieniądze 1418,60 (1468,50), przekazy 1431,40 (1471,50). Bruksela—Antwerpja: pieniądze 317,80 (324,65), przekazy 317,85 (325,35). Chrystjanja: pieniądze 689,30 (714,50), przekazy 690,70 (715,70). Kopenhaga: pieniądze 659,35 (686,80), przekazy 660,65 (688,20). Sztokholm: pieniądze 859,10 (889,10), przekazy 860,90 (890,90). Helsingfors: pieniądze 174,80 (184,80), przekazy 175,20 (185,20). Włochy: pieniądze 224,75 (228,25), przekazy 225,25 (228,75). Londyn: pieniądze 156,30 (160,30), przekazy 156,70 (160,70). Nowy York: pieniądze 3945,— (4082,½), przekazy 3955,— (4092, i pół). Paryż: pieniądze 305,70 (309,70), przekazy 306,30 (310,30). Szwajcaria: pieniądze 711,75 (739,25), przekazy 713,25 (740,57). Hiszpanja: pieniądze 646,85, przekazy 648,15. Wiedeń (stare): pieniądze — (2709,½), przekazy — (2715, i pół). Austrja: pieniądze 26,37½ (8815,—), przekazy 26,40½ (8835,—). Praga: pieniądze 87,15,— (2222), przekazy 87,35,— (2228,—). Budapeszt: pieniądze 2209½, przekazy 2215 i pół.

Nowy tron Marji. W początku wojny światowej wołała Polska w pokornych i ufnych modłach o ratunek i wybawienie Ojczyzny z wiekowej niewoli. Takim streszczeniem tych błagalnych modłów całego narodu polskiego były uroczyste śluby i przyrzeczenia w parafii w Zawadzie w Galicji, przed cudownym Jej obrazem, złożone w dniu Matki Boskiej Bolesnej 20 września 1914 roku.

„Uroczystość Twoją koronacyjną, o Marjol w Zawadzie — odbyć się mającą z opatrnością wego zarządzenia Ojca św. Piusa X. obchodząc ślubujemy po wojnie najuroczystej, nie tylko jako święto Kościoła katolickiego, lecz w szczególny sposób jako uroczyste i pamiątkowe dzięki czynienie w dwóch koronach złotych, jako wotum całego Narodu polskiego za łaskawą opieką i ocalenie go z największego nieszczęścia, za zwycięstwo oręża polskiego i wskrzeszenie Ojczyzny, jak niemniej za szczęśliwe pokierowanie po wojnie losami Twojej — o Królowo Korony Polskiej!”

Tramwaj w roli tanku wojennego. P. Robert Vaucher, specjalny korespondent dziennika „Matin” z frontu bolszewickiego podał w jednej

z ostatnich swoich korespondencji z Kijowa bardzo ciekawy i obrazowy epizod, mówiący o sposobie, w jaki pierwszy oddział wojska polskiego wdarł się do stolicy Ukrainy na dwa dni jeszcze przed zajęciem jej przez Polaków.

P. Vaucher mianowicie pisze:

„Dnia 5 maja patrol kawalerji polskiej dokonał zuchwałego wypadu w chwili, kiedy bolszewicy zajmowali jeszcze linię rzeki Irpień. Dziesiątka polskich szwoleżerów pod dowództwem por. Olszewskiego zdołała przedrzeć się przez linię nieprzyjacielską. Dotarli oni do Kijowa, zsiadli z koni, zajęli wóz tramwajowy, ustawili karabin maszynowy na przedniej platformie i wjechali w ten sposób do miasta. Wszystkich żołnierzy bolszewickich, których spotkali po drodze, zabierali do niewoli. Tramwaj wkrótce przepełniony był jeńcami, a przebył wszystkie wielkie ulice aż do Kreszczatyku, poczem wrócił wstecz. Polacy przyprowadzili do swoich linii 137 jeńców i przynieśli ważne informacje o położeniu w mieście.

Ze tak wielka liczba jeńców mogła się zmieścić w jednym wozie tramwajowym nie powinno nikogo dziwić, gdyż w Kijowie kursują ogromne wozy tramwajowe o typie „paryskim”, które osadzone są na ruchomych osiach, wskutek czego mogą być bardzo długie. Taki wóz składa się właściwie z dwóch wozów i posiada aż trzy platformy, bo jedną we środku. Jeżeli więc taki kursuje w dodatku jeszcze z „przyczepką”, to może zabrać nawet więcej niż 137 osób.

Tępienie much. W Nowym Jorku kupiectwo ogłosiło następujące przepisy celem tępienia much jako roznosicieli chorób zanieczyszczających produkta:

1. Nie wolno w sklepach, składach, pracowniach ani też w pobliżu gromadzić odpadków, lecz takowe usuwać zaraz, lub zalewać wapnem i naftą.

2. Produkta spożywcze muszą być zakryte siatkami ochronnymi, tak w sklepie jak i w domu.

3. Naczynia zawierające produkta lub odpadki powinny być szczelnie zamykane (tak samo zlewy, klozety i doły na śmiecie).

4. Nawóz musi być przechowywany w zakrytych jamach i skrapiany roztworem wapna i karbolu.

5. Należy starannie oczyszczać ścieki domowe, a do rur co pewien czas wlewać naftę.

9. Okna kuchni, piekarni i jadalni powinny mieć siatki.

7. Gdzie są muchy — tam brud — gdzie czysto — tam niema much. Usuwaszcie jedno i drugie!

W Anglii uczą dzieci w szkołach tępienia much, a w Londynie w r. 1915 otwarto wystawę pod tytułem „Precz z muchami”.

I nasi nauczyciele powinni dzieci i młodzież szkolną pouczać jak najczęściej o szkodliwości much, które są rozsadanikami wielorakich chorób.

Napad rabunkowy na bank. W Finloyvitte, przedmieściu Pittsburga, sześć zamaskowanych i dobrze uzbrojonych mężczyzn napadło na Bank Narodowy, zrabowali za 150 000 dolarów obligacji, 15 000 dolarów w gotówce, poczem umknęli czekającym na nich samochodem.

Koszta okupacji Frankfurtu. Według doniesień z Paryża wręczył tamtejszy poseł niemiecki radzie aliantów notę rządu niemieckiego, zwracającą się przeciwko ustawicznemu podwyższaniu kosztów okupacji. „Temps” pisze, że za 14-dniową okupację Frankfurtu i innych miast nad Menem żąda Francja od Niemiec zwrotu kosztów w sumie 29 i pół miliona franków.

Okrety niemieckie dla Francji. Z Cherbourga donoszą: Sześć wielkich torpedowców niemieckich, przeznaczonych dla Francji, przybyło Cherbourg, jednego z francuskich portów wojennych. Oczekują jeszcze przybycia jednego pancernika niemieckiego.

W sprawie szpiegowania rozmów telefonicznych i listów, na co się w ostatnich czasach skarżyły gazety, donoszą obecnie z ministerjum poczty odnośny nakaz kontroli listów krajowych i rozmów telefonicznych w Niemczech zniesiono. Jeżeli zdarzy się wypadek otwarcia jakiegokolwiek listu krajowego, zachodzi niewątpliwie omyłka. Tylko ruch pocztowy telefoniczny z zagranicą nadal ulega kontroli w celu zapobieżenia ucieczce kapitałów zagranicę.

Utonięcie 29 dzieci. W Saekkerji na północy od Wyborgu zdarzyło się straszne nieszczęście. Zatonęła tam łódź wioząca dzieci, powracając z wycieczki. 29 dzieci znalazło śmierć w głębinach morskich.

BANK KWILECKI POTOCKI I SKA.
Tow. Akc. Osadał Gdański, Gdańsk, Handogasse 85.

monatlich, auswärtige Flussschiffe erhalten im Bedarfsfalle einmalige Zuweisungen.

§ 2.

Reeder oder Schiffsmakler von Seeschiffen, die die zollamtliche Abfertigung eines Dampfers erledigen, haben im Bedarfsfalle die Zuweisung von Bunkerkohlen beim Leucht- und Brennstoffamt zu beantragen. Der Antrag muss die nachstehenden Angaben enthalten:

1. Ort, woher der Dampfer mit oder ohne Ladung kommt und wohin er geht.
2. Menge der an Bord befindlichen Bunkerkohlen bei Ankunft nach dem Maschinenjournal.
3. Verbrauch im Hafen beim Löschen und Laden.
4. Bestand beim Ausgehen.
5. Voraussichtlicher Verbrauch auf der bevorstehenden Reise.

(Reisedauer und Verbrauch pro Tag lt. Maschinenjournal).

Diese Angaben müssen von Kapitän und Schiffsmakler bescheinigt werden.

Dem Antrage ist das Maschinenjournal beizufügen.

§ 3.

Die Besitzer von Fluss- und Bugsierdampfern haben zum Zwecke der Zuweisung von Bunkerkohlen eine monatliche Nachweisung zu führen, aus der ersichtlich ist:

1. Die tägliche Anzahl der Heizstunden.
2. Die tägliche Anzahl der Fahrstunden.
3. Das Verhältnis der Heizstunden zu den Fahrstunden.
4. Die bei Monatsbeginn an Bord befindlichen Kohlen.
5. Die Menge der im Laufe des Monats zugekommenen Kohlen.
6. Der Verbrauch im Berichtsmonat.
7. Der Kohlenbestand am Schluss des Berichtsmonats.

Diese Angaben müssen vom Dampfbootbesitzer und dem Kapitän des Schiffes unterzeichnet werden. Wird der monatliche Bedarf für mehrere Dampfer gleichzeitig beantragt, so ist dem Monatsberichte für die einzelnen Dampfer eine Zusammenstellung beizufügen, aus der der Gesamtbedarf ersichtlich ist.

§ 4.

Händler, die Bunkerkohlen zugewiesen erhalten haben, sind verpflichtet, über ihre Eingänge ein besonderes Buch zu führen, aus welchem ersichtlich ist:

1. Die Höhe der Zuweisung durch das Leucht- und Brennstoffamt.
2. Die Höhe der Eingänge an Bunkerkohlen.
3. An wen und welche Mengen Bunkerkohlen gegen Bezugsscheine abgegeben worden sind. Die Bezugsscheine sind monatlich bis zum 5. des folgenden Monats mit einem Bericht über die Ein- und Ausgänge sowie über den Bestand an Bunkerkohlen einzureichen.

§ 5.

1. Das Leucht- und Brennstoffamt hat das Recht zur Beschlagnahme aller im Gebiete der Freien Stadt Danzig befindlichen Brennstoffe.

2. Geschieht die Uebereignung nicht freiwillig, so hat der Verbraucher oder Händler, dessen Brennstoffmengen beschlagnahmt werden, neben der im § 6 vorgesehenen Strafe die Kosten der Zwangshandlungen zu tragen.

§ 6.

I. Zuwiderhandlungen gegen die Bestimmungen dieser Bekanntmachung und gegen die Vorschriften, welche von den mit der Unterverteilung beauftragten Stellen auf Grund dieser Verordnung erlassen worden sind, werden nach § 7 der Bekanntmachung über die Bestellung eines Reichskommissars für die Kohlenverteilung vom 28. Februar 1917 (Reichsgesetzblatt 193) mit Gefängnis bis zu einem Jahr und mit Geldstrafe bis zu M 10 000,— oder mit einer dieser Strafen bestraft. Ferner kann auf Einziehung der Brennstoffe erkannt werden, auf die sich die Zuwiderhandlung bezieht, ohne Unterschied, ob sie dem Täter gehören oder nicht.

II. Im Falle der Fahrlässigkeit tritt, soweit es sich um Zuwiderhandlungen gegen Auskunftspflicht handelt, die in dieser Bekanntmachung auferlegt sind, gemäß § 5, Absatz 2 der Verordnung des Bundesrats über Auskunftspflicht vom 12. Juni 1917 Geldstrafe bis zu Mark 3000,— ein.

Diese Bekanntmachung tritt, soweit sich aus ihr nicht ein anderes ergibt, mit dem Tage der Veröffentlichung in Kraft.

Danzig, den 18. Juni 1920.

(1555)

Der Leucht- und Brennstoffversorgungsverband für die Freie Stadt Danzig.

Bekanntmachung

über die Versorgung der gewerblichen Verbraucher von mindestens 10 t Kohle, Koks und Briketts monatlich im Gebiet der Freien Stadt Danzig.

Auf Grund der Verfügung vom 9. April 1920 über die Errichtung eines Leucht- und Brenn-

stoffversorgungsverbandes Danzig, sowie auf Grund der §§ 1, 2 und 6 der deutschen Bundesratsverordnung über Regelung des Verkehrs mit Kohlen vom 24. Februar 1917 Reichsgesetzblatt 167 und der §§ 1 und 7 der Bekanntmachung über die Bestellung eines Reichskommissars für die Kohlenverteilung im Deutschen Reich vom 28. Februar 1917 Reichsgesetzblatt 193 der Verordnung über Auskunftspflicht vom 12. Juli 1917 Reichsgesetzblatt 105, sowie der §§ 12, 13, 14 und 17 der Bundesratsverordnung vom 25. September und 4. November 1915 über Errichtung von Preisprüfungsstellen und die Versorgungsregelung (Reichsgesetzblatt 607 ff und 728 ff) wird bestimmt:

§ 1.

Brennstoffe im Sinne dieser Bekanntmachung sind: Steinkohlen, Anthrazit, Steinkohlenbriketts aller Art, Braunkohlen, Presssteine, Braunkohlen und Koks jeder Art, einschliesslich der geringen Sorten, wie z. B. Schlammkohle, Koksgrus.

Die einzelnen Bestimmungen dieser Bekanntmachung beziehen sich grundsätzlich auf Brennstoffe, die auf Grund des Wirtschaftsabkommens zwischen dem Deutschen Reich und der Freien Stadt Danzig in deren Gebiet eingeführt werden.

Auf eingeführte Brennstoffe aus anderen Herkunftsgebieten als dem Deutschen Reich finden diese Bestimmungen sinngemässe Anwendung.

§ 2.

Meldepflicht und Zeitpunkt der Meldung.

1. Zu melden sind alle im Bergbaubetrieb gewonnenen Kohlen und die daraus hergestellten Verkokungs-Brikettierungs- oder sonstigen festen Produkte, einschliesslich brennbarer, fester Abfallprodukte jeglicher Art, sei es, dass sie aus dem Bergwerksbetrieb oder aus anderen Quellen stammen.

2. Meldungen über Kohlenverbrauch und -bedarf sind in der Zeit vom 1. bis spätestens 5. ten jeden Monats erneut zu erstatten.

3. In jedem Monat darf nur eine einzige Meldung erfolgen; wegen Aushilfslieferung s. § 4a 1.

§ 3.

Meldepflichtige Personen.

1. Zur allmonatlichen Meldung verpflichtet sind alle gewerblichen Verbraucher (natürliche und juristische Personen), welche im Jahresdurchschnitt oder bei nicht dauernd mit Kohle usw. arbeitenden Betrieben im Durchschnitt der Betriebsmonate mindestens 10 t (1 Tonne — 1000 kg — 20 Ztr.) monatlich verbrauchen. Meldepflichtig sind auch Betriebe, denen die Brennstoffzufuhr gesperrt ist oder die in Folge von Kürzung oder freiwilliger Einschränkung ihrer Brennstoffzufuhr zurzeit weniger als 10 t monatlich verbrauchen, im Durchschnitt des Jahres 1. 5. 16 bis 30. 4. 17 aber mindestens 10 t monatlich verbraucht haben. Auch die Betriebe des Freistaates, der Kommunen, öffentlich rechtlichen Körperschaften und Verbände (z. B. Gasanstalten, Elektr. Werke, Werften, Strassenbahnen usw.) sind meldepflichtig.

2. Der Meldepflicht unterliegen nicht, und zwar ohne Rücksicht auf die Höhe des Verbrauches:

- a) Staatseisenbahnen, (Kleinbahnen sind meldepflichtig),
- b) Schiffsbesitzer für ihren Bedarf an Braunkohle,
- c) Schlachthöfe, Gastwirtschaften, Gasthöfe, Badeanstalten, Warenhäuser, Ladengeschäfte, Krankenhäuser, Strafanstalten und ähnliche Betriebe, ferner Bäckereien, Schlächtereien, soweit sie dem Bedarf der in dem Freistaatbezirk wohnenden oder sich vorübergehend aufhaltenden Bevölkerung dienen.

3. Ob hiernach ein Verbraucher meldepflichtig ist, bestimmt im Zweifelsfalle auf Grund von Sachverständigenurteilen das Leucht- und Brennstoffamt der Freien Stadt Danzig als Organ des Leucht- und Brennstoffversorgungsverbandes für die Freie Stadt Danzig.

§ 4.

Inhalt der Meldung.

1. Die Angaben haben in Tonnen (— 1000 Kilogramm) zu erfolgen und sind unter genauer Adressenangabe des Lieferers oder der Liefererin nach Art (Steinkohle, Steinkohlenbriketts, Braunkohle, Braunkohlenbriketts, Zechenkoks und Gaskoks), Herkunftsgebiet im Deutschen Reich mit der genauen Bezeichnung, z. B. Oberschlesien, Ruhrgebiet usw.) und Sorten (Fett-, Stück-, Schlammkohle bzw. Grob-, Perlkoks usw.) zu trennen. Weiter sind zu melden:

- a) Transportart der im vorigen Monat begangenen Mengen.
- b) Bestand am Anfang des Vormonats.
- c) Zufuhr im Vormonat.
- d) Bestand zu Beginn des laufenden Monats.
- e) Verbrauch im Vormonat.
- f) Bedarf für den laufenden Monat.

g) Voraussichtlicher Bedarf für den folgenden Monat.

2. Die Transportart ist in Spalte 5 zu melden, durch die folgenden in Anführungszeichen angegebenen Abkürzungen bei Bezug

durch Fuhrwerk vom Platzhändler oder dem

Aushelfenden: „Platz“,

mit der Vollbahn ab Zeche: „Bahn“,

mit der Kleinbahn oder Strassenbahn:

„Kleinbahn“,

mit der Vollbahn ab Schiff: „Umschlag“,

mit dem Schiff, bzw. Schiff und Kleinbahn:

Schiff“.

Erfolgt die Lieferung auf verschiedenen Transportarten, so ist dies für die betreffenden Teilnehmern getrennt anzugeben.

3. Als Monatsbedarf (Spalte 10 der Meldungskarte) ist die an sich zur Führung des Betriebes benötigte Brennstoffmenge anzugeben, gleichgültig, ob diese aus dem etwa vorhandenen Bestand oder aus neuen Lieferungen gedeckt werden soll. Etwaige Lieferrückstände dürfen nicht in die Bedarfsanmeldung eingestellt werden. Betriebe, die aus besonderen Gründen von der Lieferung ganz ausgeschlossen sind, haben als Bedarf „0“ anzugeben; solche, die von der Lieferung über eine bestimmte Brennstoffmenge oder -quote hinaus ausgeschlossen sind, haben nur diese als Bedarf anzumelden.

4. Der Bestand ist nicht nur auf Grund buchmässiger Errechnung, sondern nach tatsächlicher Feststellung zu melden.

§ 4a.

Aushilfslieferungen.

1. Wenn Brennstoff z. B. im Januar von einem Lieferer bezogen wurde, der in der Dezembermeldekarte als Lieferer dieses Brennstoffes nicht angegeben ist, so ist diese Lieferung in der Februarmeldekarte rot zu unterstreichen. Besondere Meldekarten für die Aushilfslieferungen sind nicht zulässig.

2. Wenn ein Verbraucher im Vormonat aus Bestand oder Zufuhr Brennstoffe abgegeben hat, ohne sie im gleichen Monat zurückzuerhalten, so sind die nicht zurückerhaltenen Mengen, sofern sie insgesamt 10 t oder mehr betragen, in den Spalten am Fusse der Karten zu melden. Die Mengen dürfen nicht etwa vorweg abgesetzt, oder als Verbrauch gerechnet werden. Diese Meldung bezieht sich auch auf die Zurückgabegeliener Brennstoffe.

3. Der Empfänger oder Rückempfänger, der in § 4a 2. behandelten Lieferung hat gemäß § 4a im Hauptteil der Karte rot unterstrichen zu melden.

§ 5.

Meldestellen.

Die Meldungen sind dem Leucht- und Brennstoffamt der Freien Stadt Danzig zu erstatten, das die auf diese Meldekarte zu liefernde Menge festsetzt und vom Reichskommissar für die Kohlenverteilung in Berlin zur Lieferung durch die angegebenen Lieferanten anfordert. Bei Kohlen aus anderen Herkunftsgebieten als dem Deutschen Reich erfolgt diese Anordnung durch das Leucht- und Brennstoffamt bei dem ursprünglichen Empfänger der Brennstoffe im freistaatlichen Gebiet.

§ 6.

Nachprüfung der Angaben.

Der Meldepflichtige hat fortlaufend über Zufuhr und Verbrauch an Brennstoffen nach Art, Herkunftsgebiet und Sorte in solcher Weise Buch zu führen, dass ein Vergleich der Buchungen mit den Beständen jederzeit möglich ist.

§ 7.

Art der Meldung.

1. Die Meldungen, die mit deutscher rechtsverbindlicher Namensunterschrift (Firmenunterschrift) des Meldepflichtigen versehen sein müssen, dürfen nur auf den amtlichen Meldekarten erstattet werden, die jeder Meldepflichtige beim Brennstoffamt für die Freie Stadt Danzig gegen eine Gebühr von M 0,20 für eine Karte beziehen kann.

Bei Anforderung durch die Post ist der Betrag vorher einzusenden.

2. Hat ein Meldepflichtiger Betriebe an mehreren Orten oder in verschiedenen Teilen des gleichen Ortes, so müssen für jeden Betrieb die Meldungen besonders erfolgen.

Ausnahmebestimmungen (Aushilfslieferung).

Abgabe und Bezug von Brennstoffen ausserhalb der ordnungsmässigen Monatsmeldekarte (§ 2 und 3) bedürfen der Anweisung oder der Genehmigung des Leucht- und Brennstoffamtes. Die Genehmigung wird nur ausnahmsweise beim Vorliegen eines besonders wichtigen Grundes erteilt.

2. Aushilfslieferungen zwischen zwei Verbrauchern sowie Aushilfslieferungen eines Platzhändlers aus Mengen, die bereits bei ihm greifbar sind, an einen Verbraucher, sind nur mit Genehmigung des Leucht- und Brennstoffamtes zulässig.

3. Die nachträgliche Meldung der gemäß § 2 Ziffer 2 stattfindenden Lieferungen ist in § 4a geregelt.

§ 8.
Anfragen und Anträge.
Anfragen und Anträge, die diese Bekanntmachung betreffen, sind an das Leucht- und Brennstoffamt in Danzig zu richten.

§ 9.
Verwendung von gewerblichen Kohlen für andere Zwecke.
Es ist verboten, Brennstoffe, die für den Betrieb eines gewerblichen Verbrauchers bezogen sind, ohne Genehmigung des Leucht- und Brennstoffamtes in den Handel zu bringen oder für Hausbrandzwecke abzugeben oder zu verwenden.

§ 10.
Verbraucher, die nicht der Meldepflicht unterliegen, sind zum Einreichen von Meldekarten nicht berechtigt.

§ 11.
Wirkungen unterlassener Meldungen.
Ein Meldepflichtiger, der seiner Meldepflicht nicht oder nicht fristgerecht genügt oder falsche oder unvollständige Angaben macht, wird von der Lieferung ausgeschlossen.

§ 12.
Beschlagnahme.
Das Leucht- und Brennstoffamt hat das Recht zur Beschlagnahme aller im Gebiet der Freien Stadt befindlichen Brennstoffe.

§ 13.
Strafen und Schlussbestimmungen.
1. Zuwiderhandlungen gegen die Bestimmungen dieser Bekanntmachung und gegen die Vorschriften, welche von den mit der Unterverteilung beauftragten Stellen auf Grund dieser Verordnung erlassen worden sind, werden nach § 7 der Bekanntmachung über die Bestellung eines Reichskommissars für die Kohlenverteilung vom 28. Februar 1917 (R. G. Bl. S. 193) mit Gefängnis bis zu einem Jahr und mit Geldstrafe bis zu M 10 000 oder mit einer dieser Strafen bestraft. Ferner kann auf Einziehung der Brennstoffe erkannt werden, auf die sich die Zuwiderhandlung bezieht, unbeschadet dessen, ob sie dem Täter gehören oder nicht.

2. Im Falle der Fahrlässigkeit tritt, soweit es sich um Zuwiderhandlungen gegen Auskunftspflichten handelt, die in dieser Bekanntmachung auferlegt sind, gemäss § 5 Abs. 2 der Verordnung des Bundesrats über Auskunftspflicht vom 12. Juli 1917 Geldstrafe bis zu Mark 3000 ein.

§ 14.
Diese Bekanntmachung tritt mit dem Tage der Veröffentlichung in Kraft.
Danzig, den 18. Juni 1920. (1554)

Der Leucht- und Brennstoffversorgungsverband für die Freie Stadt Danzig.

Ausgabe der Brot- und Mehlkarten.
Die Brot- und Mehlkarten werden diesmal gegen Abgabe der Hauptkarte Nr. 182 ausgeben.
Danzig, den 17. Juni 1920. (1560)

Der Magistrat.

Abgabe von Lebensmitteln.
Am Sonnabend, den 19. Juni und im Laufe der nächsten Woche kommen folgende Lebensmittel zur Ausgabe:

1) Am Sonnabend, den 19. Juni: Auf Reichsleischkarte Abschnitt B: 125 Gramm frisches ausländisches Schweinefleisch u. Wurst. (Kinderkarten halbe Menge).

Die Preise betragen für:
Schweinefleisch — 10 Mk. für 1 Pfund
Fleischwurst — 8 Mark für 1 Pfund
Leberwurst — 7 Mk. für 1 Pfund
Blutwurst — 5 Mark für 1 Pfund.

Die Vororte Neufahrwasser, Brösen, Lauen-
tal, Weichselmünde, St. Albrecht, sowie Ohra,
Emaus, Brentau und Bürgerwiesen erhalten:

125 Gramm frisches Rindfleisch u. Wurst
(Kinderkarten halbe Menge).

Die Preise betragen:

Rindfleisch: Keule, Rückenstück, Schulterstück,
Brust, Spanrippe — 9 Mk. f. 1 Pfund.

Bauch, Hals, Hesse — 8,40 Mk. f. 1 Pfd.

Kalb-
fleisch: Keule, Rücken, Schulter, Brust —
8 Mark für das Pfund.

Hals, Lappen, Hesse — 7,40 Mk. f. 1 Pfd.

Ausserdem werden ausgegeben für Danzig
und sämtliche Vororte:

125 Gramm ausländisches gepökeltes Rind-
fleisch zum Preise von 8 Mk. für 1 Pfund.

2) Von Montag, den 21. Juni: Auf die Speise-
fettkarte:

125 Gramm Butter, zum Preise von 10 Mk.
für das Pfund auf die Marke 6.

Die Butterhändler erhalten die Bezugsscheine
für Butter am Sonnabend, den 19. Juni in der
Zeit von 8½ Uhr bis 12 und Halb Uhr in der
Molkereiabteilung, Töpfergasse 33.

3) Von Dienstag, den 22. Juni: Auf die Le-
bensmittelkarte:

a) 125 Gramm Saferlocken zum Preise von
1,80 Mk. für das Pfund: Marke 21 der Danziger
Lebensmittelkarte für Erwachsene, sowie Marke
37 der Lebensmittelkarte für Erwachsene in den
Nachbargemeinden.

b) 250 Gramm Haferlocken: Kinderkarte
Marke 43 K in Danzig und Marke 44 K in den
Nachbargemeinden.

c) 375 Gramm geschälte Erbsen zum Preise
von 2,40 Mk. f. d. Pfd., oder ungeschälte Erbsen
zum Preise von 2,60 Mk. f. d. Pfd., je nach Vor-
rat: Marken 22 und 44 K der Danziger Lebens-
mittelkarten für Erwachsene und Kinder, sowie
Marken 38 und 45 K der Lebensmittelkarten für
Erwachsene und Kinder in den Nachbargemein-
den.

d) 500 Gramm Marmelade zum Preise von
2 Mk. f. d. Pfd.: Marken 23 und 45 K der Danzi-
ger Lebensmittelkarten für Erwachsene und
Kinder, sowie Marken 39 und L der Lebensmit-
telkarten für Erwachsene und Kinder in den
Nachbargemeinden. — Die Marmelade ist in der
üblichen Weise zu beziehen.

Die Einreichung der eingenommenen Marken
erfolgt in der üblichen Weise. (1559)

Danzig, den 17. Juni 1920.

Der Magistrat.

VERORDNUNG

über eine Ernteschätzung im Gebiete

der künftigen Freien Stadt Danzig

in den Monaten Juni bis Oktober 1920.

Auf Grund des § 2 der Verordnung über die
Errichtung eines Wirtschaftsamt für das Ge-
biet der künftigen Freien Stadt Danzig wird fol-
gende Verordnung erlassen:

§ 1.

Im Erntejahr 1920 findet eine Ernteschätzung
während der Monate Juni bis Oktober statt. Es
werden geschätzt: Brotgetreide, Gerste, Hafer,
Gemeinde und Spätkartoffeln.

§ 2.

Die Ernteschätzung erfolgt unmittelbar vor
der Ernte durch Ermittlung von Durchschnitts-
Hektar-Erträgen für die einzelnen Gemeinden.
Die Ermittlung ist vorzunehmen von Ausschüs-
sen, die von den Kommunalverbänden für ihre
Bezirke einzusetzen sind. Die Mitglieder der
Ausschüsse sind befugt, die landwirtschaftlichen
Grundstücke zu betreten und von den Früchten
Handprobe zu entnehmen. Das Wirtschaftsamt
bezw. die Kartoffelstelle der Freien Stadt Dan-
zig sind berechtigt, in die Ausschüsse Vertreter
zu entsenden.

§ 3.

Das Wirtschaftsamt wird die näheren Bestim-
mungen zur Ausführung dieser Verordnung den
Kommunalverbänden bekanntgeben.

§ 4.

Wer sich den unter § 2 erwähnten Anordnun-
gen widersetzt, insbesondere die Mitglieder der
Ausschüsse daran hindert, die zur Festsetzungs-
stellung der Erträge erforderlichen Handlungen
vorzunehmen, wird gemäss § 5 der B. R. V. vom
2. 2. 1915 (R. G. Bl. S. 54) mit Gefängnis bis zu
6 Monaten oder mit Geldstrafe bis zu 10,000
Mark bestraft.

§ 5.

Die Verordnung tritt mit dem Tage der Ver-
kündigung in Kraft.

Danzig, den 13. Juni 1920. (1546)

Das Wirtschaftsamt für das Gebiet
der künftigen Freien Stadt Danzig.

Aparat kinematograficzny

pierwszorzędnny fabryket natychmiast po korzystnej
cenie do sprzedania.
Złożenia pod nr. 1557 do Ekspedycji „Ga-
sety Gdańskiej”.

ZAKUPNO BIZUTERJI!

Mamy na składzie do natychmiastowego odbioru za cz. 500 000 mk. portfell,
portmonetek, okucia do torebek ręcznych, otwieracze listów, pochówki
do cygar i papierosów, cygarnie, sezyoryki, łańcuszki na szyję, na-
szyjnik, ozdoby do włosów, broszki, kolezki do krawatów, guziki
do mankiet, pierścionki wszystko w srebrze-
alpacie i złocie double, stósowne
do zbytu na polskim rynku, wyroby Pforzheimera, w całości lub częściowo po
znitonej cenie fabrycznej do sprzedania. Właściciel fabryki przyjmować będzie
zgłoszenia w dniu 19, 20 i 21 bm. w hotelu CONTINENTAL. Zapytania u portiera.

1556

200 000 par obuwia

zostać mają rocznie kontyngensowane dla Wolnego Miasta Gdańska.
Obuwia zatem zabraknie. Zaprowadzony został prawdziwie system kartkowy. Na razie

sprzedajemy jeszcze po nadzwyczaj tanich cenach!

~~~~~

Buciki damskie z sprzączkami 49⁵⁰ Kamasze męskie 146⁰⁰
z białego materiału. począwszy od w rozmaitych gatunkach skór począwszy od

Półbutki damskie 95⁰⁰ Kamasze męskie lakierowane 250⁰⁰
do sznurowania i sprzączkami począwszy od w eleganckich fasonach i wykonaniach

Półbutki damskie 169⁰⁰ Kamasze męskie 250⁰⁰
w rozmaitych rodzajach skór począwszy od elegancki modny kolor

Półbutki damskie z laku 175⁰⁰
w najnowszych fasonach. począwszy od

Buciki damskie 95⁰⁰
w rozmaitych fasonach skór począwszy od

Wielkie pozyje
Damskich trzewików domowych i 11⁹⁰
Damskich pantofli
również z podeszwami skórzanymi i
małymi obcasami, tak długo depoki
zapas starczy

Zentrale: Gr. Wollwebergasse 2—3
Langgasse 10

Zoppot: Seestraße 37

Langfuhr: Hauptstraße 117